

PRAWO ŁOWIECKIE

Rozdział I
Przepisy ogólne

Art. 1.

Łowiectwo, jako element ochrony środowiska, w rozumieniu ustawy oznacza ochronę i gospodarowanie zwierzętami łownymi w zgodzie z zasadami ekologii oraz racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej.

Art. 2.

Zwierzęta łowne w stanie wolnym, jako dobro ogólnonarodowe, stanowią własność Skarbu Państwa.

Art. 3.

Celem łowiectwa jest:

- 1) ochrona, zachowanie różnorodności i gospodarowanie populacjami zwierząt łownych (zwierzyny),
- 2) ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego na rzecz poprawy warunków bytowania zwierzyny,
- 3) uzyskiwanie możliwie wysokiej jakości osobniczej i trofealnej oraz właściwej liczebności populacji zwierzyny przy zachowaniu równowagi środowiska przyrodniczego,
- 4) spełnianie potrzeb społecznych w zakresie uprawiania myślistwa, kultywowania tradycji oraz krzewienia etyki i kultury łowieckiej.

Art. 4.

1. Gospodarka łowiecka jest to hodowla, ochrona i pozyskanie zwierzyny.
2. Polowanie oznacza tropienie, ściganie, strzelanie oraz łowienie przy pomocy ptaków łowczych oraz innymi dozwolonymi sposobami zwierzyny żywej, zmierzające do wejścia w jej posiadanie.

Art. 5.

1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa ustali w drodze rozporządzenia po zasięgnięciu opinii Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego listę dziko żyjących zwierząt łownych.
2. Wprowadzenie do gospodarki łowieckiej gatunków zwierząt dziko żyjących nie występujących dotychczas w kraju wymaga zezwolenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, wydanego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody i Polskiego Związku Łowieckiego.

Rozdział II
Organy administracji w zakresie łowiectwa

Art. 6.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa jest naczelnym organem administracji państwowej w zakresie łowiectwa.

Art. 7.

1. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustawie administrację w zakresie

łowiectwa sprawują wojewodowie.

2. Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich oraz organy gmin i nadleśniczowie

współdziałają w sprawach związanych z zagospodarowaniem terenów łowieckich, w szczególności w zakresie ochrony zwierzyny bytującej na danym terenie.

Rozdział III Zasady gospodarki łowieckiej

Art. 8.

1. Gospodarka łowiecka prowadzona jest w obwodach łowieckich: w obwodach wydzierżawionych przez dzierżawców a w obwodach nie wydzierżawionych przez zarządców.
2. Gospodarka łowiecka w parkach narodowych i na terenach rezerwatów uwzględnia zasady określone w przepisach o ochronie przyrody. Redukcyjne odstrzały zwierzyny na tych obszarach mogą odbywać się na zasadach ustalonych w regulaminie polowań oraz z zachowaniem czasów ochronnych.
3. Gospodarka łowiecka prowadzona jest na zasadach określonych w ustawie i w oparciu o:
 - 1) roczne plany łowieckie ustalane przez dzierżawców obwodów łowieckich opiniowane są przez organ gminy i zatwierdzane przez nadleśniczego, a w obwodach nie wydzierżawionych przez zarządców tych obwodów i zatwierdzane przez regionalnego dyrektora Lasów Państwowych,
 - 2) wieloletnie łowieckie plany ustalane przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych w porozumieniu z wojewodami i Polskim Związkiem Łowieckim.
4. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego określi zasady sporządzania oraz zatwierdzania łowieckich planów hodowlanych.

Art. 9.

1. Ochrona zwierzyny - poza zasadami określonymi dla zwierząt w przepisach o ochronie przyrody - polega na tworzeniu warunków bezpiecznego bytowania zwierzyny, a w szczególności na:
 - 1) zwalczaniu kłusownictwa i wszelkich zjawisk szkodnictwa łowieckiego,
 - 2) zakazie - poza polowaniami i odłowami - płoszenia, chwytania, przetrzymywania, ranienia i zabijania zwierzyny,
 - 3) zakazie wybierania jaj i piskląt oraz niszczenia lęgówisk, nor i gniazd ptasich.
2. Zakaz chwytania i przetrzymywania zwierzyny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy szczególnych przypadków, na które wyrazi uprzednio zgodę Wojewódzki Konserwator Przyrody.

Art. 10.

Posiadanie i hodowanie chartów rasowych lub ich mieszańców wymaga zezwolenia wojewody, po zaopiniowaniu przez właściwego wójta.

Art. 11.

1. Łowiectwo jest prowadzone zgodnie z podstawowymi kierunkami użytkowania terenów rolnych, leśnych i rybackich, w warunkach stałego polepszania zwierzynie środowiska jej bytowania.
2. Gospodarowanie populacjami zwierzyny uwzględnia w szczególności:
 - 1) tworzenie stałych i okresowych osłon dla zwierzyny (lasy, zadrzewienia,

zakrzewienia, remizy, osłony miejsc lęgowych),
2) wzbogacanie naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny w lasach,
3) zachowanie istniejących naturalnych zbiorników wodnych,
rekonstrukcję
i tworzenie nowych,
4) racjonalne stosowanie środków chemicznych w rolnictwie i leśnictwie,
5) stosowanie - w miarę możliwości - terminów i technik
agrotechnicznych
nie zagrażających bytowaniu zwierzyny na danym terenie,
6) utrzymywanie korytarzy (ciągów) ekologicznych dla zwierzyny,
7) utrzymywanie struktury wiekowej i płciowej oraz liczebności
populacji
zwierzyny właściwych dla zapewnienia równowagi ekosystemów oraz
realizacji głównych celów gospodarczych w rolnictwie, leśnictwie i
rybactwie,
8) ochronę zwierzyny przed zagrożeniem ruchu na głównych trasach
komunikacji
samochodowej.

Art. 12.

Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich mogą wznosić urządzenia związane z prowadzeniem gospodarki łowieckiej, po uzgodnieniu z właścicielem, posiadaczem lub zarządcą gruntu.

Art. 13.

Dzierżawcy i zarządcy obwodów obowiązani są dokarmiać zwierzynę, zwłaszcza w okresach występowania niedostatku żeru naturalnego oraz wówczas, gdy w sposób istotny może to wpłynąć na zmniejszenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych oraz w gospodarstwie leśnym.

Art. 14.

Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich oraz zarządcy, właściciele i posiadacze gruntów są obowiązani zawiadomić władze gminy lub władze weterynaryjne o dostrzeżonych objawach chorób zwierząt dziko żyjących, które mogą być przeniesione na ludzi lub zwierzęta gospodarskie (enzootycznych chorób zwierzyny), a następnie podporządkować się wydanym zarządzeniom.

Art. 15.

1. Zwierzyna pozyskana w obwodzie łowieckim w sposób legalny stanowi własność dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, a na terenach nie wchodzących w skład obwodów łowieckich - własność Skarbu Państwa.
2. Osoby wykonujące polowanie mogą odstąpić im zwierzynę spożytkować według władnego uznania lecz z wyłączeniem odstępowania odpłatnego.
3. Zwierzyna bezprawnie pozyskana stanowi własność Skarbu Państwa. Cennik za zwierzynę bezprawnie pozyskaną określi Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Art. 16.

Eksport zwierząt łownych i dziczyzny oraz obrót dziczyzną w kraju a także sprzedaż polowań dla cudzoziemców wymaga koncesji.

Art. 17.

1. Zabrania się hodowli fermowej zwierząt łownych, za wyjątkiem bażanta.
2. Dopuszcza się prowadzenie zagrodowej hodowli zwierząt łownych jedynie w ośrodkach hodowli zwierzyny w celach badań naukowych oraz zasiedleń gatunkami rodzimymi lub eksportu zwierzyny żywej.

Rozdział IV Obwody łowieckie

Art. 18.

1. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni nie mniejszy

niż trzy tysiące hektarów, na obszarze których istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa.

2. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych względami racjonalnej gospodarki łowieckiej i warunkami terenowymi, mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni.

Art. 19.

1. Obwody łowieckie dzielą się na obwody łowieckie leśne i polne.
2. Obwód łowiecki leśny jest to obwód, w którym obszar gruntów leśnych stanowi co najmniej 40% ogólnej powierzchni obwodu.
3. Obwód łowiecki polny jest to obwód, w którym obszar gruntów leśnych stanowi mniej niż 40% ogólnej powierzchni obwodu.

Art. 20.

Obwody łowieckie są tworzone przy uwzględnieniu następujących zasad:

- 1) optymalnego zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony, zachowania i rozwoju preferowanych gatunków zwierzyny,
- 2) unikania dzielenia zbiorników wodnych,
- 3) ustalania przebiegu granic po naturalnych znakach w terenie.

Art. 21.

W skład obwodów łowieckich nie wchodzi:

- 1) parki narodowe i rezerwy przyrody,
- 2) tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą one być włączone do innych obwodów łowieckich,
- 3) tereny zajęte przez miejscowości nie zaliczane do miast, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości,
- 4) budowle, zakłady i urządzenia, tereny przeznaczone na cele społeczne, kultu religijnego, przemysłowe, handlowe, składowe, transportowe i inne cele gospodarcze oraz obiekty o charakterze zabytkowym i specjalnym, w granicach ich ogrodzeń.

Art. 22.

1. Podziału obszaru państwa na obwody łowieckie oraz zmiany granic tych obwodów dokonuje w obrębie województwa - właściwy wojewoda w drodze zarządzenia, po zasięgnięciu opinii właściwego regionalnego dyrektora Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.
2. Jeżeli obwód łowiecki ma się znajdować w obszarze więcej niż jednego województwa, zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje wojewoda właściwy dla przeważającego obszaru gruntów, w uzgodnieniu z wojewodą właściwym dla pozostałego gruntu.
3. Podział na obwody łowieckie obszarów gruntów pozostających w zarządzie organów wojskowych lub przydzielonych tym organom do wykorzystania oraz zmiana granic tych obwodów odbywa się w porozumieniu z tymi organami.

Art. 23.

1. Obwody łowieckie wydzierżawia się kołom Polskiego Związku Łowieckiego.
2. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa może wyłączać obwody łowieckie z wydzierżawiania z przeznaczeniem na ośrodki hodowli zwierzyny, w których - oprócz polowania - realizowane są cele związane w szczególności z:

- 1) prowadzeniem wzorcowego zagospodarowania łowisk, wdrażaniem nowych osiągnięć naukowych i praktycznych z zakresu łowiectwa,
 - 2) prowadzeniem badań naukowych,
 - 3) odtwarzaniem populacji zanikających gatunków zwierząt dziko żyjących,
 - 4) hodowlą rodzimych gatunków zwierząt łownych w celu zasiedlania łowisk,
 - 5) hodowlą zwierząt łownych szczególnie pożytecznych w biocenozach leśnych,
 - 6) prowadzeniem szkoleń z zakresu łowiectwa.
3. Zasady przekazywania w zarząd obwodów wyłączonych z wydzierżawiania ustali w drodze rozporządzenia Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego.

Art. 24.

1. Obwody łowieckie wydzierżawiają na wniosek PZŁ:
 - 1) obwody leśne - regionalny dyrektor Lasów Państwowych,
 - 2) obwody polne - wojewoda, po zasięgnięciu opinii organu gminy.
2. Obwody łowieckie wydzierżawia się na czas nie krótszy niż 10 lat. Po upływie tego okresu, dotychczasowemu dzierżawcy przysługuje pierwszeństwo w zawarciu umowy dzierżawy na dalszy okres.

Art. 25.

1. Dzierżawcy obwodów łowieckich obowiązani są do partycypacji w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną.
2. Udział w kosztach, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w wysokości czynszu za dzierżawę obwodu łowieckiego.
3. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego określi wzór umowy dzierżawnej, zasady wydzierżawiania obwodów łowieckich i ustalania czynszu dzierżawnego oraz zasady partycypacji przez dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną, o których mowa w ust. 1.

Art. 26.

1. Wydzierżawiający obowiązany jest rozliczyć otrzymany czynsz dzierżawny między nadleśnictwami i gminami.
2. Nadleśnictwu przypada czynsz odpowiadający powierzchni państwowych gruntów leśnych a gminom - odpowiadający pozostałej powierzchni obwodu łowieckiego.
3. Za obwody wyłączone z wydzierżawiania zarządcy tych obwodów uiszczają ekwiwalent równy wysokości średniego czynszu za dzierżawę, stosowanego w obwodach łowieckich, wydzierżawionych na obszarze danej gminy lub gmin sąsiednich a należność rozliczają według zasad określonych w ust. 1 i 2.

Rozdział V Polski Związek Łowiecki

Art. 27.

1. Polski Związek Łowiecki jest zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych, które czynnie uczestniczą w ochronie i rozwoju populacji zwierząt łownych oraz działają na rzecz ochrony przyrody.
2. Polski Związek Łowiecki posiada osobowość prawną i działa na podstawie

ustawy oraz statutu nadanego przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

3. Nadzór nad działalnością Polskiego Związku Łowieckiego sprawuje Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Art. 28.

1. Koło łowieckie stanowi podstawowe ogniwo organizacyjne w realizacji celów

i zadań łowiectwa.

2. Organizacja regionalna PZŁ koordynuje działalność kół łowieckich i zamieszkujących

na terenie regionu osób fizycznych, zrzeszonych w Polskim Związku Łowieckim a nie będących członkami kół łowieckich.

3. Jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą posiadać osobowość

prawną, o ile statut Polskiego Związku Łowieckiego to przewiduje.

Art. 29.

Do zadań Polskiego Związku Łowieckiego należy:

- 1) prowadzenie gospodarki łowieckiej,
- 2) troska o rozwój łowiectwa i współdziałanie z administracją Państwa, władzami samorządu terytorialnego oraz organizacjami społecznymi w ochronie środowiska przyrodniczego, w zachowaniu i rozwoju populacji zwierząt łownych,
- 3) pielęgnowanie historycznych wartości kultury materialnej i duchowej łowiectwa,
- 4) ustalanie kierunków i zasad rozwoju łowiectwa oraz funkcjonowania organów zrzeszenia,
- 5) czuwania nad przestrzeganiem przez członków związku prawa, zasad etyki, obyczajów i tradycji łowieckich,
- 6) prowadzenie dyscyplinarnego sądownictwa łowieckiego,
- 7) organizowanie szkolenia w zakresie prawidłowego łowiectwa i strzelectwa myśliwskiego,
- 8) prowadzenie i popieranie działalności wydawniczej i wystawienniczej o tematyce łowieckiej,
- 9) współpraca z pokrewnymi organizacjami zagranicznymi,
- 10) wspierania i prowadzenie prac naukowych w zakresie gospodarowania zwierzyzną,
- 11) prowadzenie i popieranie hodowli użytkowych psów myśliwskich,
- 12) realizacja innych zadań zleconych przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Art. 30.

1. Działalność Polskiego Związku Łowieckiego jest finansowana z funduszy własnych, składek członkowskich, zapisów i darowizn oraz dochodów z działalności gospodarczej.

2. Koła łowieckie mogą prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie

gospodarki łowieckiej, z przeznaczeniem uzyskanych dochodów na cele statutowe.

Rozdział VI Straż łowiecka

Art. 31.

1. Straż łowiecka tworzą:

- 1) strażnicy łowieccy zatrudnieni przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich,

- 2) Państwowa Straż Łowiecka.
2. Do zadań straży łowieckiej należy ochrona zwierzyny, szczególnie przed kłusownictwem i wszelkim szkodnictwem łowieckim a także zwalczanie przestępstw i wykroczeń w zakresie łowiectwa.

Art. 32.

1. Strażnikiem łowieckim, o którym mowa w art. 31 pkt 1, może być osoba, która:
- 1) jest obywatelem polskim,
 - 2) ukończyła 21 lat,
 - 3) ma pełnię praw cywilnych i obywatelskich,
 - 4) posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe,
 - 5) cieszy się nienaganną opinią,
 - 6) posiada dobry stan zdrowia,
 - 7) nie była karana sądowo za przestępstwo z chęci zysku lub innych niskich pobudek.
2. Dzierżawcy i zarządcy obwodów mają obowiązek zatrudniać co najmniej jednego strażnika, o którym mowa w ust. 1, w każdym obwodzie łowieckim.

Art. 33.

1. Strażnik łowiecki, o którym mowa w art. 32, w czasie wykonywania obowiązków ma prawo do:
- 1) prowadzenia dochodzeń oraz wnoszenia i popierania aktu oskarżenia w postępowaniu uproszczonym, w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego,
 - 2) prowadzenia postępowania w sprawach o wykroczenia oraz udziału w rozprawach przed kolegiami do spraw wykroczeń w charakterze oskarżyciela publicznego i wnoszenia odwołań od postanowień i orzeczeń tych kolegiów w sprawach zwalczania wykroczeń w zakresie szkodnictwa łowieckiego,
 - 3) nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach i w zakresie określonym odrębnymi przepisami,
 - 4) legitymowanie osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia, jak również świadków przestępstwa lub wykroczenia w celu ustalenia ich tożsamości,
 - 5) zatrzymywania i dokonywania kontroli środków transportu w celu sprawdzenia ich ładunku oraz przeglądania zawartości bagaży w razie zaistnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary,
 - 6) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, zwracania się o taką pomoc do jednostek gospodarczych, organizacji społecznych, jak również, w nagłych przypadkach do każdego obywatela o udzielenie doraźnej pomocy,
 - 7) żądanie wyjaśnień i wykonywania czynności niezbędnych do przeprowadzenia kontroli oraz doprowadzania do najbliższego posterunku Policji osób, w stosunku do których zachodzi uzasadniona potrzeba podjęcia dalszych czynności wyjaśniających,
 - 8) przeszukiwania pomieszczeń i innych miejsc w przypadkach uzasadnionego podejrzenia dokonania przestępstwa,
 - 9) odbierania za pokwitowaniem przedmiotów pochodzących z przestępstwa lub wykroczenia oraz urządzeń i środków służących do ich popełnienia,
 - 10) noszenia broni palnej i gazowej oraz ręcznego miotacza gazowego.
2. Strażnik łowiecki może zastosować środki przymusu bezpośredniego, polegającego na użyciu siły fizycznej, broni gazowej lub ręcznego miotacza gazowego,

wobec osób uniemożliwiających wykonywanie przez niego zadań określonych w ustawie.

3. Zastosowanie przez strażnika łowieckiego środka przymusu bezpośredniego powinno odpowiadać potrzebom wynikającym z istniejącej sytuacji i zmierzać do podporządkowania się osoby wydanym poleceniom.
4. Jeżeli zastosowanie środków przymusu bezpośredniego wymienionych w ust. 2 okaże się niewystarczające, strażnik łowiecki ma prawo użycia broni palnej w następujących przypadkach:
 - 1) w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie własne lub innej osoby,
 - 2) przeciwko osobie, która wezwana do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia nie zastosuje się do tego wezwania, a jej zachowanie wskazuje na bezpośredni zamiar ich użycia przeciwko niemu lub innej osobie,
 - 3) przeciwko osobie, która usiłuje przemocą odebrać broń.
5. Użycie broni palnej powinno następować w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę osobie, przeciwko której użyto broni i nie może zmierzać do pozbawienia jej życia, a także narażać na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia innych osób.
6. Do wykonywania przez strażnika łowieckiego czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6, a także do użycia przez niego środków przymusu, o których mowa w ust. 2-5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o Policji.
7. Strażnicy łowieccy przy wykonywaniu czynności służbowych korzystają z ochrony prawnej przewidzianej w przepisach prawa karnego dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 34.

1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, powołuje Państwową Straż Łowiecką.
2. Państwowa Straż Łowiecka podlega terenowym organom administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.
3. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, określi zadania i uprawnienia Państwowej Straży Łowieckiej oraz jej organizację i zasady działania.

Rozdział VII Wykonywanie polowania

Art. 35.

1. Polowanie może być wykonywane za zgodą dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego.
2. Polowanie na terenach w pełni i trwale ogrodzonych może być wykonywane za zgodą właściciela, posiadacza lub zarządcy tego terenu.

Art. 36.

1. Do wykonywania polowania uprawnia dowód członkostwa Polskiego Związku Łowieckiego i karta myśliwska wydana przez ten Związek oraz pozwolenie na posiadanie broni myśliwskiej lub inny dokument uprawniający do jej posiadania.
2. Do wykonywania polowania indywidualnego, poza dokumentami wymienionymi w ust. 1, uprawnia pisemne upoważnienie wydane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego, a w parkach narodowych i rezerwach przyrody przez zarządcę tych terenów.
3. Cudzoziemcy nie będący członkami Polskiego Związku Łowieckiego mogą

polować po wykupieniu polowania w przedsiębiorstwach posiadających koncesję na sprzedaż polowań dla cudzoziemców, bądź na podstawie zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

4. Zasady uzyskiwania karty myśliwskiej, wykonywania polowania przez obywateli polskich i przez cudzoziemców oraz znakowania upolowanej zwierzyny, ustali w drodze rozporządzenia Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego.

Art. 37.

1. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej i po zasięgnięciu opinii Państwowej Rady Ochrony Przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi w drodze rozporządzenia dla obszaru całego Państwa lub jego części, okresy polowań na zwierzęta łowne, z jednoczesnym upoważnieniem wojewodów do skracania, w uzasadnionych przypadkach, okresów polowań na terenie województwa, po zasięgnięciu opinii regionalnej organizacji łowieckiej.
2. Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Państwową Radą Ochrony Przyrody, może zezwolić na dokonanie odstrzału lub odłowy zwierzyny dla celów naukowych z pominięciem okresów ochronnych.

Art. 38.

1. W przypadku nadmiernego zagęszczenia zwierzyny, zagrażającego trwałości lasów, dyrektor regionalny Lasów Państwowych wydaje decyzję administracyjną zobowiązującą dzierżawcę lub zarządcę obwodu do wykonywania odstrzału redukcyjnego, w odniesieniu do lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych, a kierownik urzędu rejonowego w stosunku do pozostałych lasów.
2. Jeżeli dzierżawca obwodu łowieckiego nie realizuje planu pozyskania zwierzyny, nadleśniczy podejmuje postanowienie o zastosowaniu odstrzału zastępczego, według zasad określonych w umowie dzierżawy obwodu łowieckiego.
3. W przypadku szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę, wojewoda, w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, może zarządzić odstrzał redukcyjny zwierzyny.

Rozdział VIII Szkody łowieckie

Art. 39.

Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego ma obowiązek wynagradzania szkód wyrządzonych przy wykonywaniu polowania i ponosi w tym zakresie odpowiedzialności na zasadach Kodeksu cywilnego.

Art. 40.

Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagrodzenia szkody, wyrządzonej w uprawach i plonach rolnych przez dziki, łosie, jelenie i daniele.

Art. 41.

Właściciele lub posiadacze gruntów rolnych i leśnych powinni w miarę potrzeb i swoich możliwości, współdziałać z dzierżawcami i zarządcami obwodów w zabezpieczeniu gruntów przed szkodami, powodowanymi przez zwierzynę.

Art. 42.

Odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Państwa, jako deputaty rolne,
- 2) posiadaczom uszkodzonych upraw lub plonów rolnych, którzy nie dokonali ich sprzętu we właściwym terminie tj. odbiegającym więcej niż 14 dni od zakończenia okresu zbioru tego gatunku roślin w danym regionie, określonego przez wojewodę,
- 3) za szkody o łącznej równowartości pieniężnej nie przekraczającej bieżącej ceny 50 kilogramów żyta,
- 4) za szkody powstałe w plonach złożonych w sterty, stogi i kopce,
- 5) za szkody w uprawach rolnych założonych z rażącym naruszeniem zasad agrotechnicznych.

Art. 43.

Szczegółowe zasady i tryb szacowania rozmiaru szkód w uprawach i plonach rolnych oraz wypłaty odszkodowań określi w drodze rozporządzenia Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego.

Art. 44.

1. Skarb Państwa odpowiada na zasadach ogólnych za szkody wyrządzone przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną.
2. Za szkody, o których mowa w ust. 1, wyrządzone na terenach obwodów łowieckich państwowych (leśnych) odszkodowania wypłacają Lasy Państwowe, a na terenach obwodów wspólnych (polnych) i terenach nie wchodzących w skład obwodów łowieckich - wojewodowie.

Rozdział IX Przepisy karne

Art. 45.

Kto:

- 1) strzela do zwierzyny w odległości mniejszej niż 500 m od miejsca zebrań publicznych w czasie ich trwania lub w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań mieszkalnych,
 - 2) nie dopełnia wskazanego w art. 14 obowiązku zawiadomienia o dostrzeżonej enzootycznej chorobie zwierzyny lub nie wykonuje zarządzeń właściwych organów w tym zakresie,
 - 3) podbiera jaja, wybiera pisklęta lub niszczy gniazda ptaków łownych,
 - 4) przetrzymuje zwierzynę bez odpowiedniego zezwolenia,
 - 5) pozyskuje zwierzynę inną lub w większej liczbie, niż przewiduje upoważnienie wydane przez dzierżawcę lub zarządcę obwodu łowieckiego,
 - 6) hoduje lub utrzymuje bez zezwolenia charty rasowe lub ich mieszańce,
 - 7) sprawując zarząd z ramienia dzierżawcy, a w obwodach nie wydzierżawionych z ramienia zarządcy, zezwala na polowanie osobie nieuprawnionej do wykonywania polowania lub na przekroczenie zatwierdzonego w planie łowieckim pozyskania zwierzyny,
- podlega karze grzywny.

Art. 46.

Kto:

- 1) poluje na przelotne ptactwo łowne na wybrzeżu morskim w pasie 3.000 m od brzegu w głąb morza lub 5.000 m w głąb lądu,
- 2) poluje z chartami lub ich mieszzańcami,
- 3) poluje w czasie ochronnym,
- 4) poluje nie posiadając uprawnień do polowania,
- 5) wchodzi w posiadanie zwierzyny za pomocą broni i amunicji innej niż myśliwska, środków i materiałów wybuchowych, trucizn, karmy o właściwościach odurzających, lepów, wnyków, żelaz, sieci, dołów, samostrzałów lub rozkopywania nor i innych podobnych środków,
- 6) nie będąc uprawnionym do polowania wchodzi w posiadanie zwierzyny, - podlega karze pozbawienia wolności do lat pięciu i karze grzywny.

Art. 47.

1. Kto wytwarza, przechowuje lub wprowadza do obrotu handlowego narzędzia i urządzenia opisane w art. 46 pkt 5, a służące z przeznaczenia do działalności kłusowniczej, podlega karze pozbawienia wolności do jednego roku i karze grzywny.
2. Tej samej karze podlega kto świadomie wchodzi w posiadanie nielegalnie pozyskanej tuszy lub trofeów zwierząt łownych.

Art. 48.

W razie skazania za czyny wymienione w art. 46 i art. 47 sąd orzeka dodatkowo przepadek broni, pojazdów, narzędzi i psów, przy użyciu których dokonane zostało przestępstwo, a także przepadek trofeów, tusz zwierzyny i ich części.

Rozdział X

Zmiany w przepisach obowiązujących
oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 49.

1. W ustawie z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324, z 1990 r. Nr 26, poz. 149, Nr 34, poz. 198, Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 31, poz. 128, Nr 41, poz. 179, Nr 73, poz. 321, Nr 105, poz. 452, Nr 106, poz. 457, Nr 107, poz. 460, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, Nr 47, poz. 212 i Nr 134, poz. 646) w art. 11 w ust. 1 dodaje się pkt 14 w brzmieniu:
"14) obrotu dziczyzną, z wyłączeniem sprzedaży dokonywanej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich."

2. Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą obejmie rozporządzeniem wymienionym w art. 11 ust. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w ust. 1, eksport zwierząt łownych oraz dziczyzny i sprzedaż polowań dla cudzoziemców.

Art. 50.

1. Przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą polowań dla cudzoziemców oraz eksportem, obrotem zwierzyny żywej oraz tusz zwierzyny ubitej mogą realizować kontrakty zawarte przed wejściem w życie ustawy przez okres 6 miesięcy.
2. Po upływie 6 miesięcy od wejścia w życie ustawy, działalność, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona po uzyskaniu koncesji.

Art. 51.

1. Dotychczasowe zrzeszenie Polski Związek Łowiecki staje się Polskim Związkiem Łowieckim w rozumieniu ustawy.
2. Koła łowieckie utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów i istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, stają się kołami łowieckimi w jej rozumieniu.

Art. 52.

1. Obwody łowieckie utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się obwodami w rozumieniu ustawy.
2. Obwody wyłączone z wydzierżawienia na podstawie dotychczasowych przepisów stają się ośrodkami hodowli zwierzyny w rozumieniu ustawy pod warunkiem, że w ciągu jednego roku od wejścia w życie ustawy, dostosują realizowane cele do wymogów określonych w art. 23 ust. 2.
3. W przypadku gdy wymaga tego dobro łowiectwa i zapewnienie jego rozwoju, obwody łowieckie wymienione w ust. 1 mogą być podzielone, lecz tak, aby powierzchnie utworzonych w ten sposób obwodów nie były mniejsze niż 3.000 ha. Dzierżawcy lub zarządcy podzielonego obwodu przysługuje prawo wyboru dzierżawy lub zarządzania jednym z tych obwodów.
4. W przypadku podziału obwodu łowieckiego lub zmiany jego granic następuje rozliczenie z jego dotychczasowym dzierżawcą lub zarządcą z tytułu nadpłaconego czynszu dzierżawnego oraz nakładów na zagospodarowanie, poniesionych w ostatnich dwóch latach przed dokonaniem tego podziału lub zmian. Kwotę ustaloną w rozliczeniu wypłaca ustępującemu dzierżawcy lub zarządcy dzierżawca lub zarządca nowo utworzonego obwodu łowieckiego.

Art. 53.

Do dnia 31 marca 1996 r. zachowują swoją ważność umowy dzierżawy obwodów łowieckich zawarte przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Art. 54.

Przepisy wydane na podstawie dotychczasowej ustawy, o której mowa w art. 55 zachowują swoją moc do czasu wydania nowych przepisów, o ile nie są sprzeczne z ustawą, nie dłużej jednak niż w okresie jednego roku od wejścia w życie ustawy.

Art. 55.

Traci moc ustawa z dnia 17 czerwca 1959 r. o hodowli, ochronie zwierząt łownych i prawie łowieckim (Dz.U. z 1973 r. Nr 33, poz. 197, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i z 1991 r. Nr 101, poz. 444).

Art. 56.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty ogłoszenia.